

" ...

I. Dava dilekçesinde iptal gerekçeleri şöyle açıklanmaktadır :

"Dava konusu : Cumhuriyet Senatosunun 2 Mayıs 1978 tarihli 53 üncü Birleşiminde, Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğüne esastan ve usûlden Anayasaya aykırı kural koyucu nitelikte alınan kararın iptali talebidir.

Anayasanın 127 nci maddesinin ikinci fıkrası,

"Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir." hükmünü ihtiva etmektedir.

Bu hükümde sözü edilen özel kanun da, 21 Şubat 1967 tarihinde 832 sayılı Kanun olarak konulmuştur.

832 sayılı Kanunun, Sayıştay Başkanının seçimine ilişkin 5 inci maddesinin birinci fıkrası,

"Sayıştay Birinci Başkanı, bu kanunda yazılı niteliklere sahip istekliler arasından T.B.M.M. Bütçe Karma Komisyonu tarafından gizli oyla seçilir. Komisyon, üye tam sayısının üçte iki çoğunluğu ile toplanır. Mevcudun salt çoğunluğunun oyunu alan seçilir." hükmünü ihtiva etmektedir.

Anayasanın 94 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca T.B.M.M. Bütçe Karma Komisyonu, 35 Milletvekili ile 15 Cumhuriyet Senatosu Üyesinden kuruludur.

T.B.M.M. Bütçe Karma Komisyonu çalışmalarını, Millet Meclisi İç tüzüğünün usûl hükümlerine göre yürütür.

T.B.M.M. Bütçe Karma Komisyonunun üye tam sayısının üçte ikisi, 34 üyedir.

Millet Meclisi İçtüzüğünün 29 uncu maddesi uyarınca Komisyon Üyelerinin Komisyona devamları, Devam Cetvelini imzalamaları ile komisyon kararlarına katılıp katılmadıkları da 43 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, ifadesini bulduğu üzere bu maddede sözü edilen Komisyon raporunu imzalamaları ile belirlenir.

Millet Meclisi İçtüzüğünün 29 uncu ve 34 üncü maddelerine göre bir üyenin komisyon, toplantısında hazır bulunup bulunmadığı, bu maddelerde ayrı ayrı sözü edilen iki delilin mevcudiyeti ile çözümlenir.

Bu iki delilden kesin olanı da, mevcudiyeti, açıkça ortaya koyan ve aynı zamanda yoklama mahiyetinde de olan oylama ve bu oylamanın sonucunu tesbit eden rapordur.

Rapordaki imza, üyenin, kararın alındığında hazır bulunup bulunmadığını ve karar karşısındaki tutumunu tartışma götürmeyecek açıklıkta ortaya koyar.

Esas Sayısı:1978/50
Karar Sayısı:1978/43

T.B.M.M. Bütçe Karma Komisyonunun, çağrısı yapılan ancak yeterli çoğunluk mevcut olmadığı için hukuken geçerli kabul edilmemesi gereken 7 Nisan 1978 tarihli toplantısında, Sayıştay Birinci Başkanı seçimi, Anayasa ve İçtüzük hükümlerine aykırı yürütülmüş ve hukuken geçerli olmaması gereken 7 Nisan 1978 tarihli ve Esas 3/214, Karar 14 sayılı Rapor tanzim edilmiştir.

Bu raporun imza sahifesinde toplantı yeter sayısı olan 34 üye arasına Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca seçilen üyesi Sayın ZEYYAT BAYKARA'nın da ismine yer verilmiş, ancak Sayın ZEYYAT BAYKARA'nın imza mahalline "bulunmadı" şerhi konulmuştur.

Bu şerh, Cumhuriyet Senatosunun 2 Mayıs 1978 tarihli 53 üncü Birleşiminde Sayın ZEYYAT BAYKARA tarafından açıklığa kavuşturulmuş ve Sayın ZEYYAT BAYKARA, karara esas oylamada hazır bulunmadığını Cumhuriyet Senatosuna ve dolayısı ile kamu oyuna açıklamıştır.

Her oylama aynı zamanda bir yoklama olduğundan ve Sayın ZEYYAT BAYKARA'da salonda bulunmadığından ve müsbet veya menfi veya çekimser sayılabilecek nitelikte bir oy vermediğinden ve anda salonda, oylamaya katılan 30 üye ile bu oylamaya itiraz eden 3 üye yani toplam 33 üye dışında üye bulunmadığından Komisyon, 832 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrası ile Millet Meclisi İçtüzüğü'nün ilgili hükümleri uyarınca toplanamamış ve üye tam sayısının üçte ikisinin hazır bulunması ve mevcut üye sayısının salt çoğunluğunun oyu ile alınması gereken karar alınamamış ve sonucu olarak Millet Meclisi Genel Kurulunda ve Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda ayrı ayrı oylanması gereken raporun tanzimine hukuken imkân kalmamıştır.

Hukuken ortaya çıkmamış bir kararın, Millet Meclisi Genel Kurulunda ve Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda hiç bir işleme tabi tutulamayacağı açıktır.

SONUÇ : Cumhuriyet Senatosunun 2 Mayıs 1978 tarihli 53 üncü Birleşiminde alınan karar, Anayasa ve İçtüzük hükümleri muvacehesinde hukuken geçersiz bir rapor ile ilgilidir. Anayasa ve Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğüne aykırı bir uygulama ile oylamalarda, oylama mahallinde hazır bulunmayan ve dolayısı ile oylamaya katılmayan üyelerin de toplantı ve karar yeter sayısına dahil edilmesi sonucunu doğuran içtüzük hükmü yaratıcı karakter taşımaktadır.

Yaratılan bu hüküm de Anayasanın 127 nci maddesi ile 86 ncı ve 85 inci maddelerine esastan ve usûlden aykırıdır.

Anayasaya aykırı biçimde İçtüzük kuralı yaratıcı mahiyetteki Cumhuriyet Senatosunun 2 Mayıs 1978 tarihli 58 üncü Birleşiminde alınan kararın iptali, Yüksek Mahkemenin Kararlarına arz olunur.""